

Kirkeordning for Den norske kirke

Høring høsten 2018

Disposisjon

- I Innledning
- II Forslag til trossamfunnslov
- III Forslag til kirkeordning
- IV Fremdrift

Bakgrunn

- *En skrittvis utvikling av forholdet mellom stat og kirke*

2008 «Kirkeforliket»: Demokratireform og forslag til endringer i grunnloven

2012 Grunnlovsendringer

2014 Kirkemøtet vedtar at det skal utarbeides et *grunnlag* for Den norske kirke

2016 Kirkemøtet vedtar de regler som trengs for forberedelse av «et tydelig skille mellom stat og kirke» (forvaltningsreformen)

Bakgrunn

- En skrittvis utvikling av forholdet mellom stat og kirke

2017 Et tydelig skille mellom staten og Den norske kirke

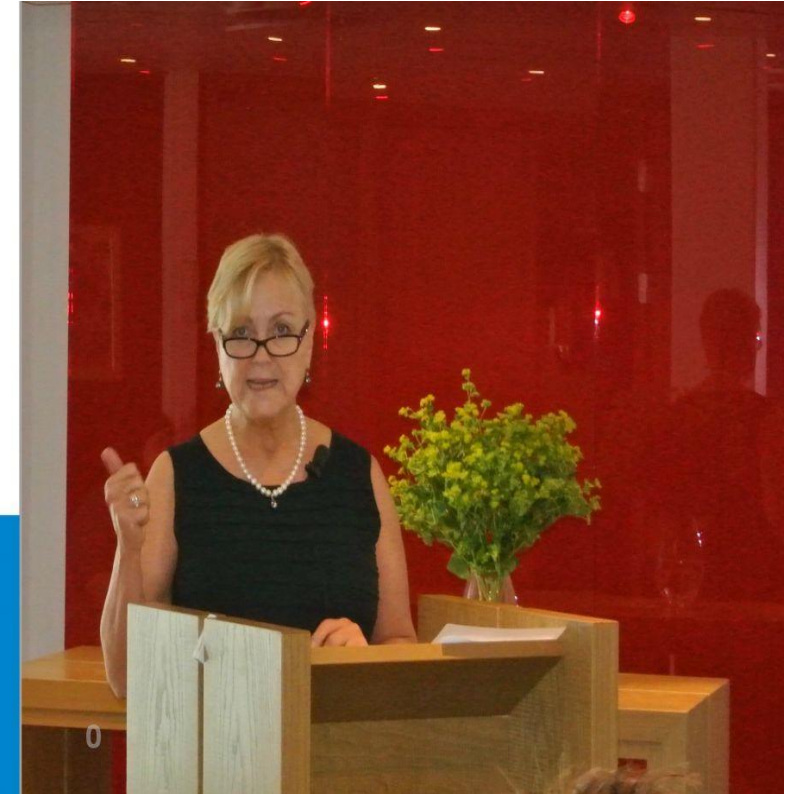
2017 Høring på trossamfunnslov

2018 Høring på kirkeordning

Høringsnotat 2. september 2014

Staten og Den norske kirke
– et tydelig skille

Høringsfrist 1. november 2014

Bakgrunn

Den norske kirkes status etablert i grunnloven § 16:

«Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten. Nærmere bestemmelser om Kirkens ordning fastsettes ved Lov.»

Bakgrunn

Den norske kirkes status etablert i grunnloven § 16:

*«Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, **forblir** Norges **folkekirke** og understøttes som sådan av staten. Nærmere bestemmelser om Kirkens ordning **fastsettes ved Lov.**»*

1. Grunnlovskirken
- + 2. Statsbudsjettskirken
- + 3. Kommunekirken
- + 4. Kirkekongen
- + 5. Kirkeloven
- + 6. Nyfødtkirken
- + 7. Gravplasskirken
- + 8. Forvaltningskirken
- + 9. Helligdagskirken
- + 10. Skolekirken

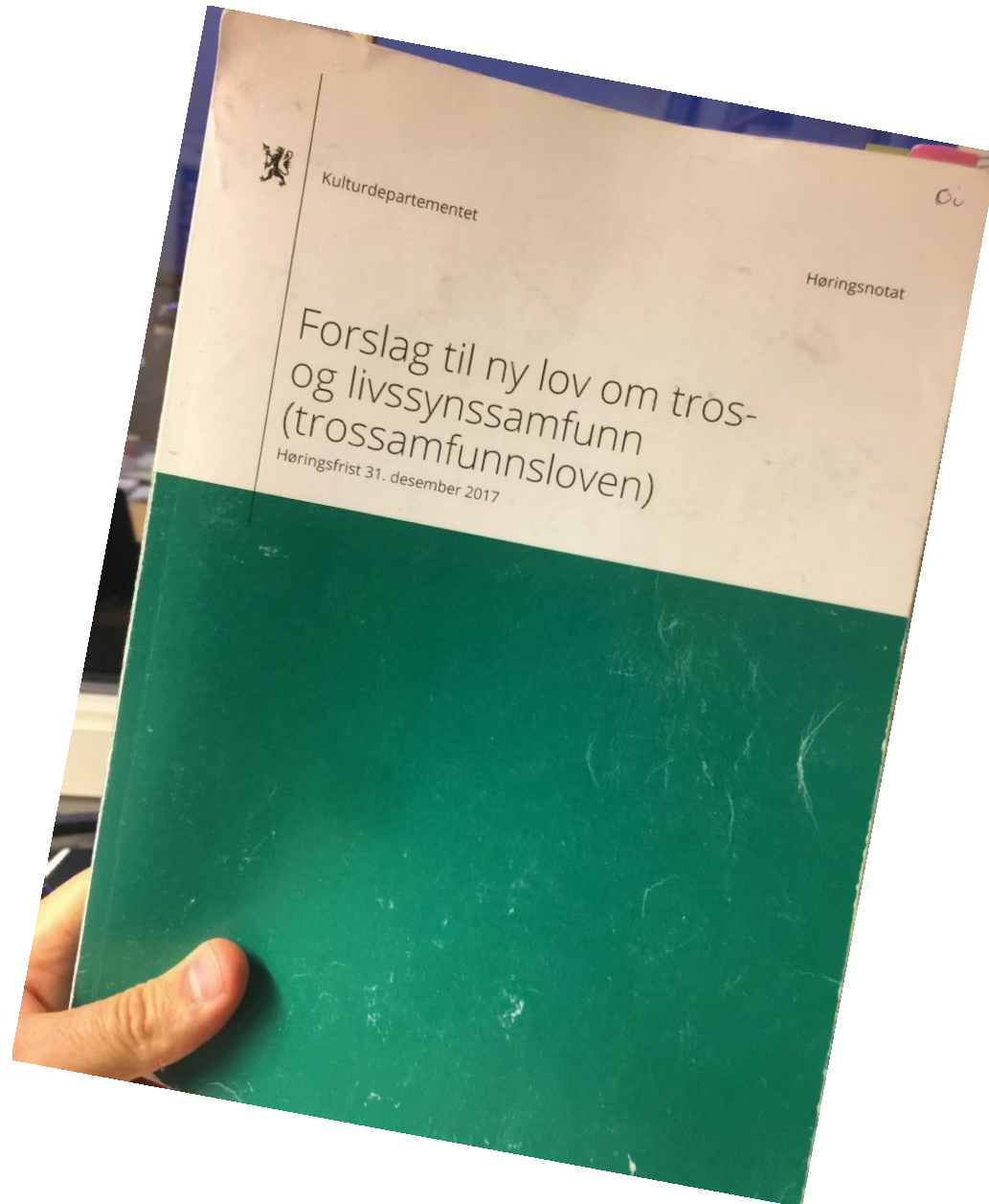

= Statskirken lever!

human.no/statskirke

 Human-Etisk
Forbund

Forslag til trossamfunnslov 2017

Forslag til trossamfunnslov 2017

Kirkelov

Trossamfunnslov

Kirkeordning

Forslag til trossamfunnslov 2017

Trossamfunn

Rettssubjekt

Organer

Forslag til trossamfunnslov 2017

Kapittel 3. Om Den norske kirke

§ 9 Soknet og Den norske kirke

Menighetsrådet opptrer på vegne av soknet når annet ikke er fastsatt i medhold av § 10 annet ledd

Kirkemøtets to grunnlag

Forslag til trossamfunnslov 2017

§ 10 Kirkemøtet

Øverste representative organ

Grunnlag, lære

Gir nærmere bestemmelser om: 1) kirkens organisering, 2) kirkelig inndeling, 3) kirkelige organer og valg til disse

Kirkemøtet kan ikke treffe vedtak eller gi instruks i enkeltsaker som det tilligger soknets organer å avgjøre

Forslag til trossamfunnslov 2017

§ 11 Kirkelig stemmerett og kirkevalg

Stemmerettsalder 15 år

Valg samtidig og samlokalisert med offentlige valg

§ 12 Finansiering av Den norske kirke

Fortsatt todelt finansiering *eller* ren statlig

§ 13 Kirker

Kirkene er soknets eiendom

Kirkemøtet gir regler om krav til kirke, forvaltning etc.

Forslag til trossamfunnslov 2017

§ 14 Prestenes, (prostenes) og biskopenes tjeneste

Sikrer finansiering av prestedtjeneste i alle sokn; landsdekkende

§ 15 Den norske kirkes medlemsregister

Personregister

Handlingsregister

Ikke hjemmel til å innhente fødselsmeldinger fra Folkeregisteret

§ 16 Saksbehandlingsregler

Lovhjemmel for Kirkemøtet til å bestemme at forvaltningslov etc gjelder

Endringer i bestemmelsene må forelegges Kirkemøtet

Bakgrunn for arbeid med kirkeordning

Føringer bak forslaget til ny kirkeordning

- Menighetenes *refleksjonsprosess* 2013
- *Samstyring i ubalanse* 2015
- *Veivalgsaken* 2015
- *Den norske kirkes grunnlag*, samarbeid mellom Bispemøtet og Kirkerådet siden 2014
- Forslag fra Ungdommens kirkemøte, 2013 - 2017

Bakgrunn for arbeid med kirkeordning

- Når kirkeloven oppheves, oppstår et rettslig tomrom som må fylles
- Kirkerådets utkast til kirkeordning kan ikke stride mot lovforslaget
- Kirkerådets utkast kan ikke gå lenger i å la Kirkemøtet regulere soknets rettsforhold enn det lovforslaget legger opp til
- Kirkemøtet gir de nødvendige regler om kirkens ordning, dels i kraft av å være trossamfunnets øverste representative organ og dels med hjemmel i lov
- Regler gitt *i medhold av lov* har samme rettskraft som *lov*

Bakgrunn for arbeid med kirkeordning

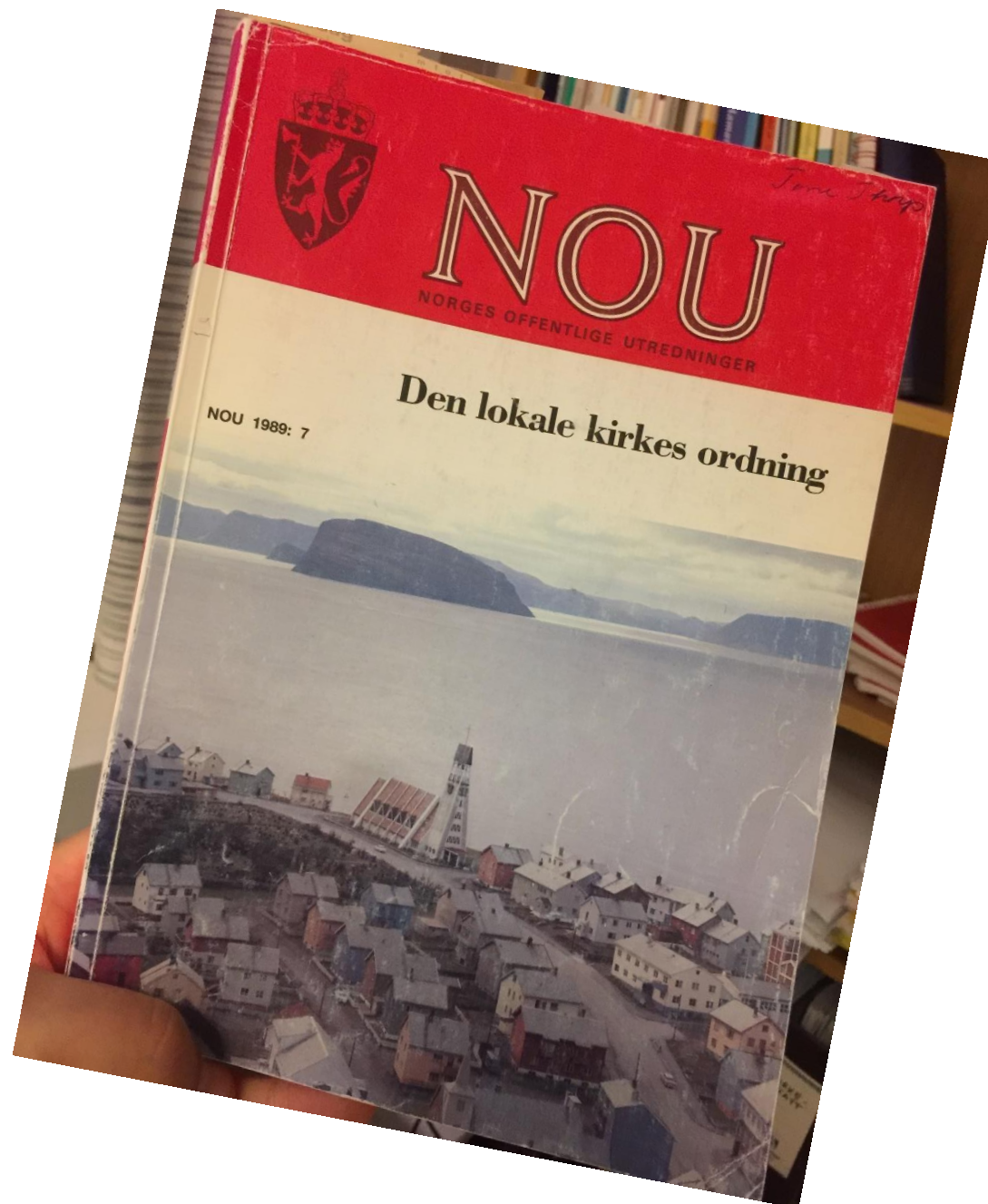
Forslaget til kirkeordning:

I det store og hele videreføring av dagens kirkelov - begrunnet i;

- Reform- og høringstretthet lokalt
- Ønske om stabilitet
- Usikkerhet om hvilke rammer kirken skal ha, bl.a. finansiering
- Krevende å finne gode løsninger for organisering av arbeidsgiveransvar

Bakgrunn

I det store og hele en videreføring av dagens kirkelov

Kirkerådets forslag til ny kirkeordning

Seks kapitler

Kapittel 1. Den norske kirkes grunnlag (§§ 1–8)

Kapittel 2. Inndeling, organer, medlemskap og stemmerett (§§ 9–14)

Kapittel 3. Virksomheten i soknet: organer og oppgavefordeling (§§ 15–26)

Kapittel 4. Kirker (§§ 27–31)

Kapittel 5. Regionale og nasjonale organer (§§ 32–44)

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser (§§ 45–50)

Kapittel 1. Den norske kirkes grunnlag (§§ 1–8)

Grunnlagsbestemmelser for Den norske kirke

Identifiserer Den norske kirke med den kirken som omtales i Grunnloven § 16

§ 1: Definerer kirkens læregrunnlag og dens identitet. Avløser Christian Vs Norske lov 2.1.

§ 2: Deltakelse i det økumeniske kirkefellesskap. Kan forstås i forlengelse av § 1.

§ 3 og 5: Livet i menigheten

- Dåp som inngang til medlemskap
- Fellesskapet av alle døpte (Det allmenne prestedømmet) som utgangspunkt for tjenestefellesskap i menigheten
- De ulike kategorier av medarbeidere i kirken

§ 4: Kirkens oppdrag

- En bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

§ 6: Organisering og ledelse

- Soknet (menigheten) som grunnenhet
- Prestetjeneste i alle menigheter
- Styring og ledelse bygget på demokratiske prinsipper og samvirke

§ 7: Samisk kirkeliv

- Urfolksforpliktelse
- Samisk kirkeliv en del av Den norske kirke

§ 8: Alle andre regler og ordninger i Den norske kirke skal være i samsvar med §§ 1-7

Kapittel 2. Kirkelig inndeling, kirkens organer, medlemskap og stemmerett (§§ 9–14)

I hovedsak videreføring av kirkeloven

Nytt/utvidet:

- Permanent ordning for valgmenigheter (§ 9)
- Medlemskap – også personer uten fødselsnummer (§ 11)
- Egne regler om barns tilhørighet (§ 11)
- Overføring av medlemskap (§ 13)

Kapittel 3. Virksomheten i soknet: Soknets organer og deres oppgavefordeling §§ 15–26)

I all hovedsak videreføring kirkeloven

Endringer:

- Felles menighetsråd for flere sokn – permanent (§ 15)
- Presisering av menighetsmøtets myndighet i liturgisaker (§ 21)

Kapittel 4. Kirkebygg (§§ 27–31)

Videreføring av kirkeloven

Endringer:

- Departementet som godkjenningsmyndighet er erstattet av Kirkerådet og biskop
- Byggeforbud innenfor 60-metersgrensen videreføres ikke i kirkelig regelverk

Kapittel 4. Kirkebygg (§§ 27–31)

Mulig høring om kirkebygg i 2019, med vedtak om endringer på Kirkemøtet i 2020. Spørsmål Kirkerådet vurderer:

Drøftingspunkter:

- *Langtidsutleie (bestilling fra Kirkemøtet)*
- *Godkjenningsmyndighet*
- *Inntekter fra utleie av kirkebygg*

Kapittel 5. Regionale og nasjonale organer (§§ 32–44)

I all hovedsak videreføring av kirkeloven

Nytt:

- Kollegialt og personlig tilsyn (i tråd med gjeldende rett) beskrives i regler om Bispemøte (§ 39)
- Prosedyre for behandling av saker med læremessig karakter (§ 39)
- Forslag om at Mellomkirkelig råd blir et nasjonalt fagorgan
- Ny paragraf om ungdomsdemokrati (§ 44)

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser (§§ 45-50)

- Møte- og stemmeplikt (§ 45)
- Rett til permisjon fra arbeid for å ivareta møteplikt er fjernet
- Ikke lenger et generelt krav om medlemskap for kirkelige ansatte (§ 47)
- Saksbehandlingsregler (§ 49)
- Endringsregler (§ 50)

Fremdrift

Proposisjon om trossamfunnslov på nyåret

Behandling i Stortinget våren 2019. Trer i kraft fra 1.1.2020(?)

Stortingsmelding om eierskap til OVF og om tros- og livssynspolitikk våren 2019

Høring om kirkeordning oppsummeres i januar

Ny kirkeordning vedtas av Kirkemøtet 2019. Trer i kraft samtidig med loven.

Ny sammensetning av Kirkemøtet fra 2020. De tar stilling til videre veivalg, bl a:

- Styrking av soknet: styrke menighetsrådets innflytelse
- Én arbeidsgiverlinje for alle ansatte i kirken

